

**Proizvodnja i prodaja jednodnevne peradi,stočne
hrane, mesa i mesnih prerađevina**

Pokus:
VibroSORB, ViridisFarm-as Ltd.
(proizvodni rezultati)

Sesvetski Kraljevec
srpanj,2016

1. Uvod:

Tvrka Valipile d.o.o. u suradnji sa ViridisFarm-as u srpnju 2016. g. izvršila je testiranje aditiva za hranu VibroSORB na vlastitim brojlerskim farmama na području Istre na lokaciji Srbinjak. U pokus je uključen ukupni kapacitet farme Srbinjak, 4 uzgojna objekta ukupnog kapaciteta 46,000 brojlera te farma Šurani, 4 uzgojna objekta ukupnog kapaciteta 46,200 brojlera kao kontrolna skupina.

2. Materijali i metode:

Prije početka testiranja, dogovorene su i ostvarene osnovne smjernice za izvođenje pokusa:

1. Lokacija pokusa

- Pokusna i kontrolna farma su se nalazile na istom geografskom lokalitetu, međusobno udaljene cca 10 km, obe na području središnje Istre te su tehnološki uvjeti na obe farme uključujući uzgojni kapacitet i tehnička opremljenost farmi bili identični.

2. Termin pokusa

- Pokusna i kontrolna farma su započele se proizvodnim ciklusom sredinom srpnja, u razmacima od 7 dana, u skladu sa proizvodnim planovima i potrebama tvrtke Valipile d.o.o.

3. Genetski materijal

- Za pokusnu i kontrolnu skupinu koristila se jednodnevna perad iste genetike, Cobb 500 porijeklom od matičnih jata starosti 46-47 tjedana vlastite proizvodnje. Zbog visokih potreba proizvodnje te nedostatka jednodnevne peradi genetike Cobb 500 na kontrolnoj farmi je u jedan objekt useljena genetika Ross 308 iste starosti također porijeklom sa matičnog jata vlastite proizvodnje.

4. Ishrana brojlera

- Krmna smjesa za ishranu brojlera na kontrolnoj i pokusnoj farmi je proizvedena u tvornici stočne hrane Valipile d.o.o. HRα19121002 standardnim tehnološkim procesom od sirovina identičnog porijekla. Za kontrolnu skupinu korištene su standardne recepture za tov brojlera koje su upotrijebljene i za pokusnu skupinu sa on-top dodavanjem VibroSORB-a. Krmna smjesa je na farme dopremljena u „rinfuzi“ u peletiranom obliku.

5. Proizvodni parametri pokusa:

- Tjedni prirast utvrđen kontrolnim vaganjem na uzorku od 10% brojlera po objektu.
- Mortalitet
- Zdravstveni status jata
- Potrošnja hrane (FCR)

- Izlazne težine na liniji klanja

- Randman

- EPEF

Parametri su bazirani na normativima genetike Cobb 500 u periodu od 5 tjedana, te kao završni proizvodni rezultat tova po europskim standardima (EPEF).

3. Rezultati:

Pokusna farma, Srbinjak:

- Brojleri na farmi Srbinjak su u svim fazama tova bili iznad normativom propisanih vrijednosti po pitanju težina utvrđenih kontrolnim vaganjima sa 7, 14, 21, 28 i 35 dana starosti.
- Tjedni i ukupni mortalitet tokom cijelog tova je bio niži od dopuštenih tehnoloških gubitaka.
- Tokom trajanja tova sva 4 jata na farmi Srbinjak nisu pokazivala nikakve znakove infektivnih i deficitarnih oboljenja te nikakav vid terapije nije proveden (osim vitaminizacije zbog velikih vrućina).
- Potrošnja hrane tokom proizvodnog ciklusa je bila u normativima genetike.

FCR=1,81

- Težina brojlera na liniji klanja je bila za 0,03 kg veća u usporedbi sa normativom genetike i starosti brojlera.
- Randman
- EPEF = 318

Kontrolna farma, Šurani:

- Brojleri na farmi Šurani su u svim fazama tova bili iznad normativom propisanih vrijednosti po pitanju težina utvrđenih kontrolnim vaganjima sa 7, 14, 21, 28 i 35 dana starosti osim pokusnog objekta br. 4 koji je na kontrolnom vaganju sa 28 dana starosti „kasnio“ 25 gr (1,78%) od propisanog normativa.
- Tjedni mortalitet u sva 4 kontrolna objekta je bio iznad dopuštenih tehnoloških gubitaka u završnim fazama tova, što je na kraju rezultiralo i povišenim ukupnim mortalitetom za ukupno 0,1%.

- Tokom trajanja tova sva 4 jata na farmi Šurani nisu pokazivala nikakve znakove infektivnih oboljenja. U sva 4 objekta u završnim fazama tova došlo je do povećanog stvarnja škartnih pilića što je rezultiralo povećanjem ukupnog mortaliteta. Razudbom lešina nisu utvrđeni simptomi koji bi upućivali na provedbu specifične terapije, tj liječenja.
- Potrošnja hrane je tokom proizvodnog ciklusa bila u normativima genetike.

FCR=1,84

- Težina brojlera na liniji klanja je bila za 0,07 kg manja u usporedbi sa normativom genetike i starosti brojlera.
- Randman
- EPEF = 294

Pokus: Vibrosorb; VibroViridis, kontakt: dr.sc. Mirsad Sadiković, tel:098/388 126 dr.sadikovic@gmail.com				1.tj				2.tj				3.tj				4.tj				5.tj			
				Normativ težine- gr (min.) 165				Normativ težine- gr (min.) 430				Normativ težine- gr (min.) 850				Normativ težine- gr (min.) 1400				Normativ težine- gr (min.) 2000			
Farma	genetika	količina	datum useljenja	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje
Pokus 1	Cobb 500, 46 tj	11500	04.07.2016.	47	0,41	174	+8	21	0,18	452	+22	35	0,30	880	+30	21	0,18	1450	+50	28	0,24	2097	+97
Pokus 2	Cobb 500, 46 tj	11500	04.07.2016.	58	0,50	175	+10	31	0,27	441	+11	33	0,29	872	+22	24	0,21	1430	+30	28	0,24	2084	+84
Pokus 3	Cobb 500, 46 tj	11500	07.07.2016.	41	0,36	177	+12	20	0,17	438	+8	29	0,25	902	+52	28	0,24	1460	+60	59	0,51	2050	+50
Pokus 4	Cobb 500, 46 tj	11500	07.07.2016.	44	0,38	166	+1	20	0,17	432	+2	23	0,20	891	+41	17	0,15	1495	+95	28	0,24	2079	+79
Ukupno/prosjek		46000		190	0,41	173	+8	92	0,2	440,75	+10,75	120	0,26	886,25	+36,25	90	0,2	1458,75	+58,75	143	0,31	2077,5	+77,5
Kontrola: Valipile d.o.o., standard kontakt: Marko Krešić, DVM, tel:091/2049 030 marko.kresic@valipile.com				1.tj				2.tj				3.tj				4.tj				5.tj			
				Normativ težine- gr (min.) 165				Normativ težine- gr (min.) 430				Normativ težine- gr (min.) 850				Normativ težine- gr (min.) 1400				Normativ težine- gr (min.) 2000			
Farma	genetika	količina	datum useljenja	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje	uginuće (kom)	uginuće (%)	Ostvareni prirast (gr)	Odstupanje
Kontrola 1	Ross 308 45 tj	11500	21.07.2016.	72	0,63	188	+23	25	0,22	495	+65	53	0,46	945	+95	84	0,73	1426	+26	87	0,76	2000	0
Kontrola 2	Cobb 500, 47 tj	11500	21.07.2016.	43	0,37	182	+17	23	0,20	485	+55	51	0,44	909	+59	51	0,44	1428	+28	90	0,78	2005	+5
Kontrola 3	Cobb 500, 47 tj	11600	14.07.2016.	38	0,33	177	+12	37	0,32	503	+73	45	0,39	937	+87	25	0,22	1415	+15	93	0,80	2110	+110
Kontrola 4	Cobb 500, 47 tj	11600	14.07.2016.	44	0,38	166	+1	29	0,25	480	+50	29	0,25	950	+100	63	0,54	1375	-25	91	0,78	2055	+55
Ukupno/prosjek		46200		197	0,43	178,25	8,25	114	0,25	490,75	+60,75	178	0,39	935,25	+85,25	223	0,48	1411	+11	361	0,78	2077,5	+77,5

Pokus: Vibrosorb; VibroViridis

Farma	Ulaz (kom)	Gustoća naseljenosti (kom/m2)	Izlaz (kom)	moratlitet (kom)	mortalitet (%)	Normativ	odstupanje	Izlaz (kg)	prosječ na starost na izlazu	prosječna težina na izlazu (kg/kom/žv)	Normativ	Odstupanje	Potrošnja hrane	FCR	normativ	Odstupanje	EPEF	Randman (%)
Pokus 1	11.500	13	11.240	260	2,26	4,45	-2,19	29.210	42,69	2,60	2,54	0,06	50.200	1,72	1,79	-0,07	318	
Pokus 2	11.500	13	11.014	486	4,23	4,70	-0,47	28.320	44,12	2,57	2,62	-0,05	52.620	1,86	1,79	0,07		
Pokus 3	11.500	13	11.174	326	2,83	4,50	-1,67	28.720	43,00	2,57	2,54	0,03	51.775	1,80	1,79	0,01		
Pokus 4	11.500	13	11.089	411	3,57	4,50	-0,93	27.990	43,00	2,52	2,54	-0,02	51.785	1,85	1,79	0,06		
Ukupno	46.000	13	44.517	1.483	3,22	4,60	-1,38	114.240	43,20	2,57	2,54	0,03	206.380	1,81	1,79	0,02		#DIV/0!

Kontrola: Valipile - standard

Farma	Ulaz (kom)	Gustoća naseljenosti (kom/m2)	Izlaz (kom)	moratlitet (kom)	mortalitet (%)	Normativ	odstupanje	Izlaz (kg)	prosječ na starost na izlazu	prosječna težina na izlazu (kg/kom/žv)	Normativ	Odstupanje	Potrošnja hrane	FCR	normativ	Odstupanje	EPEF	Randman (%)
Kontrola 1	11.500	13	11.075	425	3,70	3,75	0,05	24.334	38,12	2,20	2,19	0,01	43.260	1,78	1,72	0,06	294	
Kontrola 2	11.500	13	11.065	435	3,78	3,95	0,17	24.570	39,00	2,22	2,28	-0,06	42.440	1,73	1,73	0,00		
Kontrola 3	11.500	13	10.874	626	5,44	4,25	-1,19	23.715	41,01	2,18	2,45	-0,27	47.360	2,00	1,76	0,24		
Kontrola 4	11.500	13	11.171	329	2,86	4,00	1,14	25.070	39,27	2,24	2,28	-0,04	46.800	1,87	1,73	0,14		
Ukupno	46.000	13	44.185	1.815	3,95	4,05	0,10	97.689	39,34	2,21	2,28	-0,07	179.860	1,84	1,73	0,11		#DIV/0!

4. Mišljenje:

Usporedbom proizvodnih rezultata pokusne i kontrolne farme, vidljivo je očito pozitivno odstupanje proizvodnih rezultata u svakom segmentu na pokusnoj farmi.

Na pokusnoj farmi, rezultati kontrolnih vaganja su u svim fazama tova bili iznad normativa genetike, ali ono što bi istaknuo kao još bitniju stvar je konstantna prisutnost uniformnosti težina u svim pokusnim jatima tokom cijelog turnusa.

Stopa smrtnosti na obe farme se kretala ispod tehnoloških normativa s razlikom u završnim fazama tova, gdje je mortalitet vidljivo niži na pokusnoj farmi. Generalno, smanjenje mortaliteta u završnim fazama tova je osnovni nastelj financijskih kalkulacija –

(duži životni vjek + veći utrošak hrane + kasno uginuće = veći gubitak)

Mortalitet i zdravstveni status pokusne farme, sa veterinarsko-tehnološkog gledišta su apsolutne prednosti te možda i najbitnije stavke u ovom pokusu. Pokusno jato tokom cijelog turnusa nije zahtjevalo nikakvu vrstu intervencija i uključivanje potpornih ili antibiotskih terapija. S obzirom na razdoblje godine u kojem je pokus izveden i visoke vanjske temperature a u skladu sa visokim tjelesnim težinama, smatram kad bi pokus bio odrađen u drugom razdoblju, svi ostavareni rezultati pokusne farme bi bili još i bolji.

FCR (konverzija hrane) se na obe farme u prva 4 tjedna kretala unutar normativa dok je u završnim fazama tova došlo do vidljivih razlika. Jato na pokusnoj farmi je u završnim fazama tova izgledalo puno stabilnije, živahnije i zdravije što se vidjelo i na završnim težinama. Očito su brojleri na pokusnim farmama fiziološki bili u stanju bolje iskoristiti utrošenu hranu. Ako pogledamo prosjeke završnih težina na pokusnoj farmi vidimo da je odstupanje od normativa + 30 gr dok je na kontrolnoj farmi to odstupanje - 70 gr što bi u završnoj kalkulaciju na useljenu količinu brojlera iznosilo:

*pokusna farma: + 1335 kg

*kontrolna farma: - 3092 kg

Randman trupa brojlera sa pokusne farme iznosio je 77,4 % a kontrolne farme 74,5%. Veći randman pokusnih brojlera je u korelaciji sa većim tjelesnim težinama.

5. Zaključak:

Obradom proizvodnih rezultata pokusne farme na kojoj su brojleri hranjeni potpunom krmnom smjesom za tov brojlera uz dodatak VibroSORB dodatka, sa zdravstveno-tehnološkog gledišta vidljiv je dobar potencijal za uvođenje spomenutog aditiva u standard proizvodnje.